

apm

1960

RUGSĒJIS

Nr. 7

eglutē

eglutė

vaikų laikraštėlis

TURINYS

	psl.
MŪSU DIENOS — V. Jonikas	3
AR NE? — El. Buračaitė	4
SAULĖ MOTULĖ — Vanda Frankienė	5
RIEŠUTAI — Jonas Minelga	9
PASAKYK — Ramunė	9
GERI DARBAI IR NELAUKTI TURTAI	10
GILĖS MOZŪRAS — Linvydas Inga	11
NEUŽMIRŠTUOLĖ — Danutė Lipčiūtė	14
ŠV. DOMININKAS SAVIO — JAUNIMO GLOBĖJAS	16
PIRAMIDĖS	18
AR ŽINAI	20
VARLYTĖ — RUPUŽIUKE — El. G-ė	21
PASIDARYKIME PATYS	22
ALGIS IR ALYTĖ	23
ŽAISKIME	24
TRUPUTĮ PAGALVOK	25
MISLĖS, PRIEŽODŽIAI IR PATARLĖS	29
LINKSMIAU	30
KONKURSO REZULTATAI	31
ŠVENTĖS IR VARDINĖS — St. Yla ir A. Salys	32

RUGSĖJIS

1960

LEIDŽIA

Lietuvių Kultūros Institutas

REDAGUOJA IR ADMINIS-
TRUOJA Nekaltai Pradėtosios
Marijos Seserys

Prenumeratas metams — \$4.00,
atskiras numeris 40 centų. Pini-
gus, užsakymus, adresų pakeiti-
mus ir raštus prašome siųsti ir
visais redakcijos ir administra-
cijos reikalais kreiptis:

“EGLUTĖ”,

Immaculate Conception Convent,
R. F. D. 2,
Putnam, Connecticut.

ILIUSTRACIJOS

Aldona Simutyte — psl. 1, 32.
Beatričė Kerbelienė — psl. 3.
P. Osmolskis — psl. 4, 9, 10, 15,
20, 24.
M. Eidukevičiūtė — psl. 5, 7,
16, 17, 21.
R. Ramanauskaitė — psl. 12.
Sesuo M. Veronika — psl. 23.

EGLUTĖ — THE LITTLE FIR.
Magazine for children. Publish-
ed monthly except July and
August, by the Lithuanian Cul-
tural Institute. Office of Pub-
lication, Immaculate Conception
Convent, R. F. D. 2, Putnam,
Connecticut. Subscription \$4.00
yearly. Single copy 40¢. Entered
as second class matter March
27, 1952, Putnam, Connecticut,
under the act of March 3, 1879.

Immaculata Press,
Putnam, Connecticut.

MŪSŲ DIENOS

V. Jonikas

Mūsų dienos, kaip drugelių,
Pilnos saulės spindulių,
Plūsta iš visų šalių
Išsiliejus ligi kelių
Jūra žydinčių gėlių. - - -

Mes nelakstom, o skrajojam
Čia drugeliai nekalti,
Tik sparneliai, tie balti,
Plazda, mirga ir vilioja
Jūra žydinti, plati - - -

AR NE?

E. Buračaitė

Kažinkur iškeliavo vasara.
O lyg ir gaila jos. Ar ne?
Tik baladojas piktas vėjas
Už lango, sode, kamine.

Gi debesėliai tokie šviesūs – baltaplaukiai,
Iš tolimų gilių padangių plaukia, plaukia . . .

Ir neatrodo jie taip nusiminę.
Ne. Jie tik tą dūksnį vėją
Už savo burių užkabinę,
Erdvėmis plaukia, važinėja.

Visur tas vėjas. Ir kieme medelį purto už šakų
Net pereit kiemo takeliu taip šalta ir baugu . . .

Kažinkur dabar vasara?
O vistik gaila jos. Ar ne?
Tik šaltas piktas vėjas,
Už lango, sode, kamine . . .

SAULĖ MOTULĖ

Vanda Frankienė

Ten augštai augštai, už debesėlių, už mėnulio ir žvaigždžių karalystės yra Vaivorykštės kalnas. Ant to kalno žėri, tviska aukso rūmai, kuriuose gyvena Saulė Motulė su savo vaikeliais — Spindulėliais.

Savo karalystėje Saulė Motulė yra labai graži auksakasė moteris, meili ir gera savo vaikeliams mamytė. Mylėjo Saulė Motulė visus savo vaikelius, labai mylėjo. Baltųjų debesėlių rasa juos prausdavo; gintarinėm šukelėm jų plaukelius šukuodavo, debesų patalėliuos migdydavo, su jais drauge Dievuliui meldavos.

Kiekvieną rytą skubėjo Motulė su savo vaikeliais į žemę. Kiekvienas vaikelis turėjo žemėje savo darbelį. Vieni skubėjo į laukus ir ten augino žoleles, šildė pumpurėlius, kiti sirpino uogeles. Dar kiti skubėjo į jūros mareles — šildė vandenėlį. Daugelis jos vaikelių lankė žmonių sodybas, žaidė su vaikais. O pati Saulė Motulė šildė ir gaivino visą žemę.

Vienas mažiausiasis Spinduliukas dažnai pavėluodavo grįžti kartu su broliukais ir kažko toks neramus, nuliūdęs buvo. Pastebėjo tai Saulė Motulė. Teiravosi, klausinėjo savo vaikelį, kas atsitiko, bet jis nieko nesakė Motulei, tik kasdieną vis liūdnesnis darėsi.

Vieną rytą, kai Saulė Motulė su savo vaikeliais į žemę nukeliavo, mažasis Spindulėlis, toliau atsilikęs, įsikabino į debesėlį ir jį paprašė:

—Debesėli greituolėli,
Nunešk mažą Spindulėlį
Prie Rojaus vartelių!

Debesėlis priglaudė Spindulėlį ir nuplaukė tiesiai prie Rojaus vartų. Nuostabūs buvo tie Rojaus vartai: gyvomis žvaigždelėmis nusagstyti, o prie jų stovėjo šventasis Senelis su dideliu raktu.

— Sveikas, Šventasis Seneli, — tarė nedrąsiai Spindulėlis.

— Sveikas, Spindulėli, — atsakė senutis ir meiliai jam nusišypsojo.

Spindulėlis ėmė jį prašyti:

— Įleisk mane į dangų. Aš noriu pamatyti Dievulį ir su juo pakalbėti.

Senelis plačiai pravėrė vartus ir įleido Spindulėlį. Spindulėlis keliavo gėlių takeliais, kol priėjo patį Rojaus sodą, o jame pamatė Viešpatį Dievą, apsuptą angelų ir auksinių drugelių. Nusilenkė Spindulėlis prieš Viešpatį Dievą ir ėmė prašyti:

— Dievuli gerasis, man nusibodo būti Spindulėliu, aš noriu būti žemės vaikelio.

Susimąstė Dievulis ir paklausė:

— Ar tau nebus ilgu be mamytės, brolelių, tėviškėlės?

— Aš noriu tik ten, į žemę iškeliauti, — atsakė Spindulėlis.

Pamojo Dievulis ir Spindulėlis pavirto vaikelio. Atskrido toks puikus, melsvas paukštis. Spindulėlis, įsikabino į jo plačiuosius sparnus. Kartu su vėju skrido paukštis — taip greitai, kad Spindulėlis nepajuto, kaip atsirado aikštelėje tarp žaidžiančių vaikų.

Nustebo vaikai, pamatę nepažįstamąjį. Ėmė jį klausinėti, kas jis, iš kur, kuo vardu?

— Aš Saulės vaikas — Spindulėlis, — kartojo jis visiems.

Vaikai stebėjosi, nes jo minties nesuprato. Tačiau niekas nevarė jo iš būrelio. Visi žaidė kartu, bėginėjo..

Kai pradėjo temti, vaikai ėmė skirstytis.

— Kur jūs einate? — klausinėjo berniukas, nusteбęs ir neramus.

— Mes einame namo! — šaukė vaikai.

Spindulėlis pajuto didelę baimę. Kur dabar eiti? Kur dingti? Jis nebeturi namų.

Nuliūdęs ir susimąstęs, jis pasuko pirmu pasitaikiusiu keliu.

Ėjo, ėjo ir priėjo mišką. Pavargęs ir nusiminęs, išsitiesė po eglute ir ėmė snausti. Tik staiga jis išgirdo ploną balselį:

— Kas išdrįso užimti mano namelius? — ir šilta, minkšta letenėle palietė jo veidelį.

Vaikelis pamatė didelį kiškį, šalia savęs betupintį. Išsigando Saulės sūnelis ir pradėjo verkti. Kiškelis liepė jam keliauti namo, pas mamytę.

Keliavo vaikelis toliau. Bekeliaudamas pavargo, atsėdo ant kelmelio pasilsėti.

— Šis kelmas man priklauso! Čia mano namai! — išgirdo voverytės balsą.

Nebežinojo vargdienėlis, kur dingti, kur eiti. Tik staiga čia pat krūmuose kažkas sušlamėjo, ir priartėjo puiki stirnaitė ir jį meiliai prakalbino:

— Nenusimink, vaikeli. Eikš, pernaktvoti mano name-lyje!

Stirnaitė gyveno pakalnėje, prie gražiai čiurlenančio upelio. Jai vaikelis išpasakojo, kas jis esąs, kaip atsiradęs žemėje.

Labai susirūpino stirnaitė ir ilgai galvojo, kaip padėti Saulės vaikeliui. Bet nieko išgalvoti negalėjo.

Kur buvęs, kur nebuvęs, iš po lapų krūvos išlindo spygliuotas ežiukas. Saulės vaikelis išsigando, bet ežiukas meiliai jį prakalbino:

— Nebijok. Rytoj aš nuvesiu tave, kur tu rasi darbo ir galėsi gyventi. Tik niekam nesakyk, kad tu esi Saulės vaikelis. Geriau išsirink sau kokį vardą, kaip visi žemės vaikai.

— Saulė — tavo motulė. Tai tu būk Sauliukas, — pasakė stirnaitė.

— Puiku! — su dėkingumu atsakė vaikas. — Dabar aš esu Sauliukas.

Saldžiai išmiegojo Sauliukas samanų patalėlyje, stirnaitės namelyje.

Rytą jį prižadino paukščių balsai, gaivus oras, upelio čiurlenimas. Čia pat jo laukė ežiukas — Spygliukas ir geroji stirnaitė, kuri jį pusryčiams pavaišino šiltu pieneliu. Atstraksėjo voverytė, atnešė jam riešutėlių ir, paglosčiusi, atsiprašė, kad iš savo namelių išvarė. Ir piktasis kiškis, iš krūmų išlindęs, gėdydamasis žiūrėjo į vaikelį.

— Gal norėtum paragauti rūgščių kopūstėlių — jų čia pat daugybė auga — nedrąsiai pasiūlė kiškis.

Visi miško gyvulėliai sukruto globoti Saulės vaikelį.

Ežiukas - Spygliukas ragino Sauliuką kažkur keliauti.

Atsisveikinęs su gerąja stirnaite ir kitais miško gyvulėliais, Sauliukas išvyko.

Miško takais ir takeliais, pakrūmėmis jiedu keliavo, kol priėjo žalią žalią pievelę. Iš jos tolumoje tarp medžių matėsi sodyba.

— Eik į tą sodybą, — pasakė ežiukas, — ten reikia piemenėlio. Tik neužmiršk, kad esi Sauliukas, žemės vaikas.

(Bus daugiau)

RIEŠUTAI

Jonas Minelga

*Tam lazdyne, ar matai? —
Kybur-vybur riešutai.
Rumpa-pumpa, vai kū-kū,
Riešutėliai ant šakų!*

*Jau skinyme klegesys,
Ten Arūnas ir Stasys.
Riešutėliai nenurims
Kol vaikučiai jų nekrims.*

*Vyrai, mūrai, pro duris;
Jei kepurė nusiris,
Dėk pačiupęs ant galvos, —
Riešutynas už kalvos.*

*Sėdam, vyrai, po egle,
Skanumynas kevale.
Trešku-brašku tarp dantų
Ir neliko riešutų.*

PASAKYK

Ramunė

**Pasakyk, sesute, kas danguj žvaigždutės,
Kurias naktį šviečiant taip gražiai, matau?
Argi tai Dievulio uždegtos lemputės,
Kad keleiviui naktį būtų daug šviesiau?**

**Iš kur snaigės krenta tokios baltos, baltos,
Lyg balti balandžiai supdamies ore?
Ar gėlytės žiemą, kada dienos šaltos,
Randa patalėlį minkštame sniege?**

**Ir kodėl bažnyčioj visi žmonės gieda,
O pamokslą sakant šluostosi akis,
Ko motulės veidu ašarėlė rieda
Gal tėvų žemelės ilgisi širdis?...**

GERI DARBAI IR NELAUKTI TURTAI

Prieš trisdešimt metų, Cincinati mieste, vienuose namuose gyveno raišas senukas vardu Henrikas Mail. Gyveno nuo žmonių atsiskyręs ir ramiai laukė savo gyvenimo galo, todėl niekam seniukas nerūpėjo. Aplankydavo jį tiktai viena jauna mergaitė, gėlių pardavėja, vardu Ethel Holey. Mergaitė labai gailėjo senuko ir stengėsi jam padėti, patarnauti. Senukas nupirkdavo iš jos po keletą gėlių. Jis mergaitei papasakodavo, kiek jaunas būdamas privargęs savo laimės po pasaulį bejieškodamas. Senukas, jausdamas, kad greit mirs, parašė testamentą ir visus savo turtus paliko mergaitei. Keilioms dienoms praėjus, senelis mirė. Gėlių pardavėja pasiteiravo nu-

rodytame banke apie senelio palikimą ir labai nustebo. Banke buvo milijonas dolerių. Taip tie pinigai teko tai gerai mergaitei, kuri nebingėjo kitam padėti.

Dažnai galvok, kaip gali padėti artimui. Ką pasėsi, tą ir pjausi.

GILĖS MOZŪRAS

Linvydas Inga

Mama sukiojosi po virtuvę įkaitusi ir miltuota. Gilė laižė dubenį. Matyti, jai buvo gardu. Prieš ją ant stalo pupsojo keturkampis kepinys, padabintas baltom gėlytėm.

Virtuvėn įgriuvęs Gintas, kaip viesulas, timptelėjo už kasytės Gilė, o savo smaližių pirštą susmeigė į rusvą kepinį.

— Mama, Gintas mozūrą bado! — suriko Gilė.

— Aš tau! — atsisuko mama. — Vaje, kokią skylę pravirbino! Ar neisi lauk?!

— Kad man gardu, — apsilaižė Gintas.

— Gardu, gardu, — barėsi mama. — Paragausi vakare.

— O kas bus vakare?

— Mano v-a-r-d-i-n-ė-s, — pasiskubino atsiliepti Gilė nutęsdama. — Mano, ne tavo, ot...

— E, aš tokių vardinių nelaukiu. — šaipėsi Gintas. — Gal kokios Anastazijos?...

— Ką tu čia tauziji, — sudraudė mama. — Pažiūrėk į kalendorių, šiandien rugpiūčio 25.

— Pažiūrėsim, — nuspūdino Gintas į kitą kambarį. Po valandėlės pasigirdo skardus jo balsas: — Tai kad čia rašo Gilius, ne Gilė! Eee!!!

— Eik, tu neišmanėli! — atsiliepė ir mama skardžiu žodžiu. — Nevisada gi rašo moteriškus vardus. Pašauk tetę, kad ateitų keptuvo sutaisyti. Elektra sugedo.

Kai nulipau nuo aukšto, Gintas nučiupo mane už rankos ir privedė prie stalo.

— Žiūrėk, tete, koks mozūras! Gardus, labai... Bet kodėl tą kepinį vadina mozūru?

— Dėl to, kad jis mozūras, — paaiškino Gilė.

— Tu tylėk, vėpla. Tu nieko nežinai.

— Gintai, būk mandagesnis, — subariau. — Taip negalima. Aš tau nieko nepasakosiu.

— Jam reikia diržo, ne pasakų, — pridėjo mama.

— Na, jau na! Jis klausys ir be diržo. Ar ne taip, Gintai?

Gintas linktelėjo galva. Jautėsi kaltas.

— Diržus paliksime mozūram, — kalbėjau toliau. — Jie labai mėgo ilgus savo švarkus diržais juosėti. Lietuviai pagavę tais diržais surišdavo ir varydavosi nelaisvėn. Sako, kelias dešimtis tūkstančių buvo mozūrų parsivarę.

— Ar tų mozūrų, kurie kryžiuočius atsivadino? — paklausė aprimęs ir susidomėjęs Gintas.

— Taip, tų pačių. Jie gyveno į pietus nuo jotvingių ir prūsų — tarp miškų, ežerų. Žemė ta nebuvo ir nėra derlinga, bet gražus kraštas, miškais apaugęs, kalneliais nusmaigstytas. Kitados lietuvių

giminės ten gyveno, bet mozūrai pamažu lietuvius išstūmė iš tų žemių. Po ilgų kovų ir kryžiuočių puldinėjimų. Lietuviai toli nueidavo į mozūrų žemes, nudegindavo jų kaimus ir miestus.

— Tai kodėl jie taip pykosi?

— Na, daug kur kaimynai nesugyvena. Taip buvo ir su mozūrais. Lietuviai su jais ir kariaudavo, ir taikydavosi, ir giminiavosi.

— Aš tai su priešu nesidėčiau, — tvirtai atrėžė Gintas.

— Taip, Gintai, kol priešas yra priešas. Bet geri žmonės po karo susitaiko. Gal girdėjai, kad buvo toks narsus Lietuvos kunigaikštis Traidenis? Jis smarkiai kariavo su mozūrais, o kai juos

įveikė, susitaikė ir net savo dukrą Gaudimantę išleido už Mozūrijos kunigaikščio. Ji krikštijosi Sofija, buvo labai garbinga mozūrų kunigaikštienė, užaugino du sūnus: Ziemovitą ir Traidenį. Ar tu, Gintai, supranti, ką tai reiškia?

— Ne, tete!

— Tik pagalvok! Nors ji nutekėjo svetimon šalin, bet savos tėvynės neužmiršo. Vieną savo sūnų pakrikštijo tėvo vardu. Paskui buvo ir daugiau mozūrų kunigaikščių tuo lietuvišku vardu. O mes čia kartais savo gražius vardus svetimais pakeičiame. Ar gerai darome?

— Ne, tete! Bet aš esu Gintas, ir būsiu Gintas. Manęs kitaip nevadins.

— Gerai, Gintai. Reikia tvirtai laikytis savo vardo. O aš tau dar štai ką pasakysiu. Į tą Mozūriją buvo nutekėjusios dar dvi Gedimino dukterys ir viena — Algirdo, Jogailos sesuo Aleksandra. Ji turėjo aštuonis vaikus, iš kurių vienas, motinos vardu Aleksandras, buvo kardinolas.

— Argi tiesa? — suabejojo net mama.

— Tikra tiesa, bet nevisi tai žino. Kai lietuviai dar tik krikštijosi, jau buvo lietuviškos kilmės kardinolas. Jo motinos vestuvės buvo iškilmingai atšvęstos Vilniuje.

— O mes švesime mano vardinas, — pasigyrė Gilė.

— Ir valgysime mozūrą, — laižėsi Gintas. — Bet, tete, kodėl lietuviai tą kepinį vadina mozūru?

— Gal iš mozūrų išmoko kepti. Klausk mamos.

— Mama, kodėl?

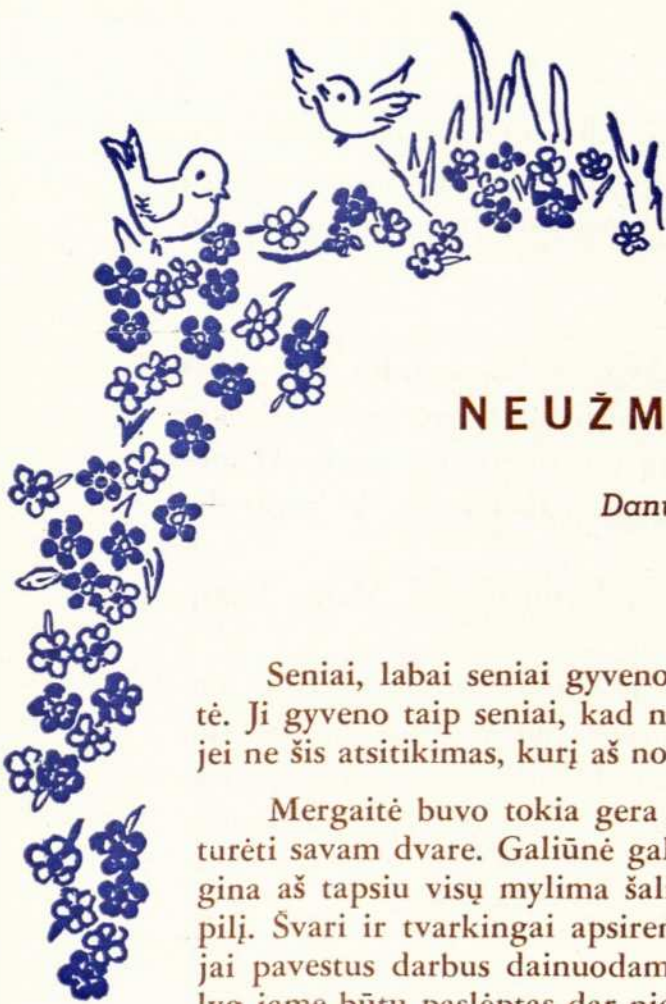
— Gal dėl to, kad rusvas. Mozūrai, sako, kiek tamsesni už lietuvius. Bet aš tikrai nežinau. — Žmonės taip vadina, ir gana. Man tik rūpi, kad būtų gardus.

— Aš noriu paragauti.

— Ne, negalima, — užriko Gilė. — Mozūras mano.

— Ne tavo, o visų, — kirtosi Gintas. — Kai suvalgysime, ir nebus.

— Na, vaikai nesipeškite! — ramino mama. — Suvalgysime, tai iškepsiu kitą. O dabar eikime vakarienės!

NEUŽMIRŠTUOLĖ

Danutė Lipčiūtė

Seniai, labai seniai gyveno Lietuvoje labai gera ir graži mergaitė. Ji gyveno taip seniai, kad net jos vardo niekas negalėtų atsiminti, jei ne šis atsitikimas, kurį aš noriu jums papasakoti.

Mergaitė buvo tokia gera ir graži, kad šalies valdovė panoro ją turėti savam dvare. Galiūnė galvojo: "Gyvendama su tokia gera mergina aš tapsiu visų mylima šalies karaliūnė". Ir mergaitę parsivežė į pilį. Švari ir tvarkingai apsirengusi, kukli ir mandagi, ji dirbo visus jai pavestus darbus dainuodama, o jei tylėjo — jos veidelis juokėsi, lyg jame būtų paslėptas dar niekam nežinomas džiaugsmas.

Kartą į pilį atvyko iš kito pasaulio krašto pirklys. Jis buvo taip pat ir valdovas tolimoje šalyje.

"Ką jis galėjo pirkti miškais apaugusioje ir pelkėm išraižytoje Lietuvoje?" — jūs paklausite. Gi niekas neturėjo tokio skausmingo vaiko, tokių šiltų ir švelnių žvėrių kailių ir tokio nunokusio tyro gintaro, kaip senovės lietuviai. Ir tas jaunas pirklys valdovas, kuris buvo viskuo pertekęs savo namuose, atkeliavo iš anapus žemės rutulio; ieškoti tų puikiųjų daiktų, kurių jis dar neturėjo savo pilies sandėliuose.

Tą dieną, kai jis rengėsi iškelti atgal, geroji mergaitė atlydėjo savo valdovę į pilies salę, kur buvo suruoštos išleistuvių vaišės. Ji norėjo pamatyti žmogų, kuris nerimo savo namuose ir trankėsi per pasaulį dėl tokių, jos manymu, niekų.

Jis buvo gražus ir meilus tas jaunas padauža. Mergaitė šypsojosi kaip paprastai ir jai buvo gera.

Rytojaus dieną, pirklys pakilo iškelti liūdnas ir neramus. Jis buvo nutaręs prašyti valdovės kažko, kas už pinigų nenuperkama. Jam atrodė, kad be tos meiliai besišypsiančios mergaitės jis neras ke-

lio atgal į namus. Jaunikaitis viską pasisakė pilies valdovei. Ilgai svarstė galiūnė, ilgai galvojo, bet pagaliau nutarė jo prašymą išklauti.

Mergaitė būtų daug geriau gyvenusi senoj Lietuvos pily su savo žmonėmis ir gimine, bet ji buvo klusni valdovės sprendimui ir sutiko keliauti. Tik vieno ji negalėjo suvaldyti — širdies skausmo paliekant savo gimtąjį kraštą. Ašaros krito mergaitės skruostais, skilo į mažas dulkeles, biro ant žemės ir griovių vandenys nusišagstė nepaprasto skaistumo tyrais, šviesiai mėlynais žiedeliais. Jaunas pirklys labai griaužėsi, kad jo jaunoji žmona verkia ir klausinėjo ją visaip ramindamas. "Negaliu užmiršti savo žemės, negaliu užmiršti savo krašto mėlyno dangaus!..." — aimanavo ji.

Jie keliavo skersai pasauli, iš vieno krašto į kitą, iš vienos valstybės į kitą, kol pasiekė jaunojo pirklio šalį ir visur grioviai ir vandeniui primirkusios vietos nusišagstė tais pačiais šviesiai mėlynais smulkiais žiedeliais, gerosios lietuvaitytės ašarėlėmis. Neilgai gyveno mergaitė svetimam krašte. Ji ėmė nykti, kaip nyksta gėlės be drėgmės ir nė metų neišgyvenusi mirė.

Visų kraštų žmonės stebėjosi nauja, nematyta gėle ir vienas kito klausinėjo iš kur ji buvo atsiradusi. Ir visi kalbėjo apie aną mergaitę ir jos didelę meilę savo kraštui. Gėlės vardas buvo įvairiai rašomas ir tariamas, bet jis reiškė vis tą patį: "Neužmirštuolė".

Šv. Domininkas Savio

Jauzimo Globējas

1954M. LIEPOS 21D. — DŽIUGI ŠVENTĒ ROMOJE IR VISAMĒ KRĪŠČIONISKAMĒ PASAULĒ. TĀ DIENĀ POPIEŽIUS PITUS XĪT PASKELBĒ NAUJĀ ŠVENTĀJĀ — PENKIOLIKAMETĀ DOMININKĀ SAVIO.

KADANGI DOMUKAS BUVO ABIETU PATIKIMAS DRAUGAS, JAM TEKO BŪTI TEKĒJU. DVIKOVOS DIENĀ PALIRINKTOJE PIEVOJE —

3

4

STAIGA „DIDVYRIAI“ IŠGIRSTA DOMUKO BALSA —

DOMUKAS LANKĖ
DON BOSKO MOKYK-
LĄ. VIENĄ DIE-
NĄ DĖL KĄŽKO-
KIO MENKNIKIO
SUSIKIRTO DVI
AUGŠTOS KILMĖS
MOKINIAI — ABU
BUVO DOMUKO
DRAUGAI. BESI-
BARDAMI PRADĖ-
JO ĮŽEIDINĖTI
VIENAS ANTRĄ
ŠEIMOS GARBĖ...

TAI JAU PERDAUG!
TAI TIK KRAUJU NUPLAU-
NAMA DĖMĖ!

TAD STOKIME DVIKOVON!
— AKMENIMIS!

2.

5.

PAŽVELKITE ABU Į NUKRYŽIUOTĄJĮ, O
PASKUI SKELKITE MAN Į GALVĄ TARDAMI:
„KRISTUS NEKALTAS. ATLEIDO
SAVO PRIEŠAMS, O AŠ, NUSI-
DĖJĖLIS, NORIU ATSIKER-
ŠYTI!“ — MESKITE AK-
MENIS Į MANE ARBA
Į KRYŽIŲ!...

6.

AKMENYS IŠKRITO BERNIUKAM IŠ RANKŲ... ATSLŪ-
GO IR KERŠTAS IR PYKTIS. ABU JAUTĖSI NUGALĖTI.
ATSIPRAŠĖ IR SUSITAIKĖ. DOMININKAS SAVO BUVO TIKRA-
SIS DIDVYRIS — IŠKĖLĖ KRYŽIŲ, IT KARDĄ, IR ŠALIKĖ JAUNI-
MĄ Į KOVĄ PRIEŠ PYKTĮ IR KERŠTĄ.

PIRAMIDĖS

Būrelis jaunų keliauninkų stovėjo smėlio dykumoj žiūrėdami į tris pasauly didžiausius paminklus — piramides. Jas pastatė prieš 5000 metų. Iš šių trijų didelių paminklų, Karaliaus Keopo piramidė yra pati didžiausia: augštesnė už 40 angštų namą.

— Kodėl čia pastatė tokias milžiniškas piramides, broli Pauliau? Ar jose kas gyveno? — parūpo Jonukui.

— Matot, vaikai, seniau egiptiečiai savo prosenelius garbindavo kaip dievus. Jie manė, kad žmogui mirus jo siela dar ilgai ilgai gyvena kūne. Todėl jie mirusiems statydavo paminklus, kuriuose juos laidodavo. Manydami, kad mirusiam reikia visko kas būtina šiaip gyvenime, kartu laidodavo auksą, šarvus, maistą ir kitus daiktus. Karaliai ypatingai stengėsi sau pasistatyti tokias laidojimo vietas, kad jos stovėtų šimtus, tūkstančius metų. Keopo piramidę statė 100,000 vergų per 20 metų. Ji pastatyta iš kelių milijonų akmens gabalų, kurių kiekvienas sveria apie pusterčios tonos. O tais laikais nebuvo jokių mašinų — viską vilkti ir dirbti turėjo vergai.

— Ar karalių Keopą toj piramidėj ir palaidojo? — susidomėjo Antanukas.

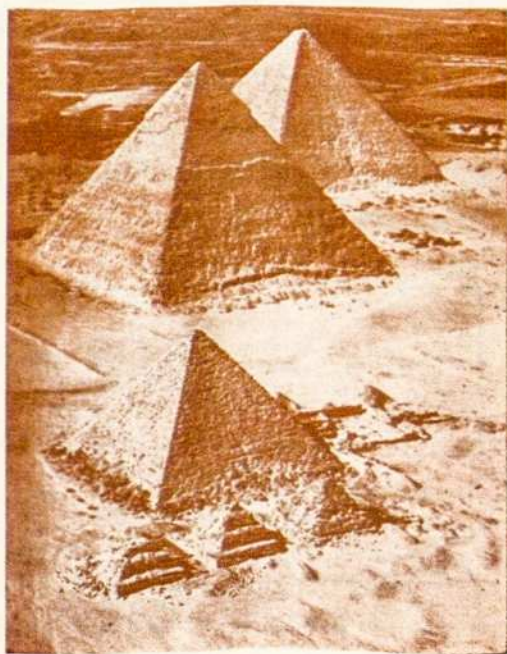
— Buvo sakoma, kad karaliui Keopui mirus su juo toj piramidėj palaidojo labai didelius turtus. Apie 818 metus, Egipto sultonas Al Mamoun nutarė tą turtą iš piramidės

pavogti. Bet įėjimas į piramidę jau seniai buvo užverstas. Darbininkai kasė, vertė akmenis ir jau norėjo visą darbą mesti, kai jiems pavyko rasti tunelį. Su džiaugsmu jie puolė į vidų, bet vos kelis žingsnius paėję jie pamatė didelį granito gabalą, kuris užstojo praėjimą tolyn į piramidę. Tada sultonas įsakė apkasti aplink tą granito gabalą, nes pats ganitas pasirodė per kietas iškapoti.

Pirma savo darbininkų bėgo sultonas Al Mamoun tuneliu, kuris vedė augštin į piramidės vidų. Jie priėjo augštą, ilgą ir siaurą kambarį, o jo gale — laidojimo salė. Sienos ir lubos puošėsi nepaprastai dideliais raudono granito gabalais. Iškėlęs savo žibintuvą, Al Mamoun žiūrėjo salėn, tikėdamasis rasti krūvas aukso, brangakmenių... Bet aplink supo granito tuštuma. Vienoj pusėj stovėjo didelis taip pat raudono granito sarkofagas — vieta, kurioj turėjo būti paguldytas karaliaus kūnas. Bet jame nieko nebuvo, tik tuščias karstas. Karaliaus Keopo šeima, žinodama žmonių godumą, piramidę uždarė, o visi galvojo, kad ten karalių palaidojo. O iš tikro jį paslapčia palaidojo kitur. Kur — žmonės ir iki šios dienos nežino."

Antanukas su draugais ir palydovais vaikšto piramidės tuneliais, klausosi aiškinimų apie piramidžių statymą ir tuos Egipto valdovus, kurie jas sau statė. Vaikstant tais tamsiais tuneliais, rodos, junti visų praėjusių amžių paslaptis; rodos, tie šešėliai pasakoja apie įvykius, kurie taip neįdomiai surašyti istorijos puslapiuose, o kuriuos gyvus matė šie seneliai pastatai.

Didžiosios Egipto piramidės. — Viduryje, Keopo didžioji.

AR TU ŽINAI

keistus ir nepaprastus dalykus apie pasaulį, kuriame gyvename?

Krokodilas yra naturalus povandeninis laivas —

Vien tik jo nosies šnervių galiukai kyšo virš vandens, kada jis upės pakraščiais medžioja zebrus arba antilopes. Jo šnervės turi specialų uždarymą, kurio dėka krokodilas gali pasilikti pasinėręs vandenyje labai ilgą laiką.

Kiaulės daug neėda —

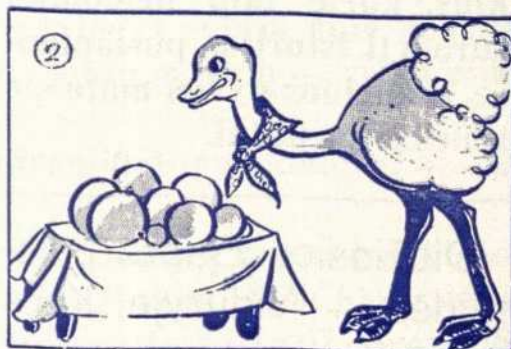
Daugelis gyvulių, o taip pat ir žmonės radę progą persivalgo. Tačiau kiaulė — niekada nepersiėda, nežiūrint kiek daug maisto ji turėtų.

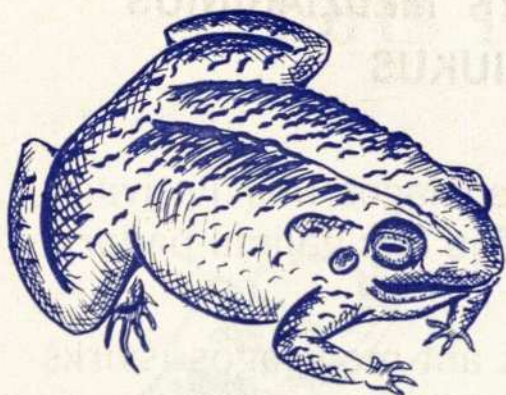
Štrausas spiria kaip mulas —

Štrausas yra didžiausias paukštis pasaulyje. Jis yra aštuonių pėdų augščio, sveria iki keturių šimtų svarų. Jis gali bėgti 30 mylių greičiu per valandą ir užmušti žmogų vienu kojos spyriu. Jis ėda viską ką suranda ar pasiekia, net raktus, stiklus ir akmenis.

Gorilos patinėlis yra nakties sargas —

Gorila patinėlis miega ant žemės prie to medžio kamieno, kuriame yra įsikūrusi jo šeima. Tai jis daro, kad apsaugotų savo patelę ir vaikus nuo savo mirtino priešo — leopardo.

VARLYTĖ - RUPUŽIUKĖ

El. G-ė

Rupūžė yra didelė tamsiai ruda varlė. Visa jos nugara apaugusi į spuogus panašiomis liaukomis, gaminančiomis nuodingą skystimą. Besigindama nuo užpuolusio ją priešo ar šiaip supykinta, rupūžė tuos nuodus gali gana toli nušvirkšti. Ypač skauda, kai jų patenka kiek į akis. Nežinau, kodėl rupūžės vardas mūsų kalboje yra laikomas negražiu, nes rupūžė yra taikingas ir labai naudingas gyvulėlis. Minta vabalais, šliužiukais ir įvairiais kitais daržovių ir gėlių kenkėjais. Medžioja naktimis, gi dienos metu slepiasi saulei neprieinamose landynėse. Sodininkai rupūžiukes laiko savo gerais draugais, nes jos padeda jiems apsaugoti daržus nuo kirminų. Paryžiuje naminių gyvūnėlių (pet) krautuvėse galima nusipirkti ir rupūžiukių; už porą jaunų šios rūšies varlyčių mūsų pinigais reikėtų sumokėti bent vieną dolerį. Atsimenu, prieš daugelį metų, turėjau varlytės - rupūžiukės asmenyje nuoširdžią draugę. Toji draugystė truko keletą mėnesių — iki vėlyvo rudens. O buvo taip: vieną vasarą teko man dirbti Meteorologijos (oro spėjimo) įstaigoje. Kiekvieną dieną, griežtai nustatytomis valandomis — iš ryto, vidudienį ir sutemus vakare turėjau nueiti į meteorologinę aikštelę ir užrašyti parodymus įvairių termometrų, vėjo rodyklių ir eilės kitų instrumentų, reikalingų oro būklei nustatyti. Teko eiti per sodą; nakties metu taką apsišviesdama elektrikiniu žiburėliu, priėjusi braškių lysvę kas dieną susitikdavau ant mano keliuko rupūžę šuokuojančią braškyno pusėn. Ten, matyti, ji tikėdavosi prisimedžioti braškes graužiančių šliužiukų. Rupūžiukės būta didelės pedantės — koks bebūtų oras, giedra ar lietus, kiekvieną vakarą 9-tą val. 45 min. susitikdavome su mano drauge tiksliai toje pa-

PASIDARYKIME PATYS MEDŽIAGINIUS PAVEIKSLIUKUS

1. Paprašyk mamytės medžiagos likučių, įvairių papuošimų ir gražių sagų. Iš jų bus galima padaryti paveikslukus.

2. Nupaišykite gyvulėlius ant medžiagos išvirkščios pusės. Iškirpkite. Naudokite mažą dėžutės viršelį kaip rėmelius. Dabar įklijuokite į tą viršelį iškirptą gyvulėlį gerąja puse į viršų: zuikutį, šuniuką, katytę ir tt.

3. Padarykite akis, nosį, burną ir uodegytę iš medžiagos, papuošimų ar sagų. Jeigu norite galima su kreidom juos nupiešti.

4. Padarykite gėlių darželio paveikslėlį su sagom. Įklijuokite gražias sagas į dėžutės dangtelį. Nupieškite kotelius ir lapus kiekvienai sagai ir turėsite gėlių darželį. Mažos sagutės gali būti gėlių viduriukai, o aplink juos galit apipiešt įvairiaspalvius lapelius.

Galit padaryt ir kitokių paveikslėlių. Sugalvokite naujų ir padarykite mamytei.

čioje vietoje. Kartą nustebau nesusitikusi su mano varlyte. Patikrinusi laikrodį įsitikinau jog buvau trimi minutėmis pasivėlinusi. Varlytę radau bešeimininkaujančią braškyne. Mūsų pasimatymai nutrūko spalio pabaigoje, kai prasidėjo šalnos. Varlytė, kaip ir visos jos draugės, susirado saugų urvelį ir pasislėpusi ten užmigo visai žiemai. Ar kitą vasarą mano varlytė taip pat tvarkingai lankė braškyną, nežinau, nes baigusi mano vasaros darbą turėjau kitur išvažiuoti.

ALGIS IR ALYTĖ

Kaip nuobodu, kur draugai,
Murma, skundžiasi jisai.
Taip vilioja laukan bėgt,
Kas prie knygu gal sėdėt?..

Skambina draugams tuoju:
— Einam žaisti pagaliau.
Neparuošiu pamokų,
Joms aš noro neturiu.

Na, Alyte, ką veiki,
Vis dar pamokas ruoši?
Aš norėjau tave kviest
Su manim pažaist bent kiek.

O, mielai — sutinka ji,
Bet palaukt juk tu gali,
Pamokėles tuoj baigiu,
Negaliu palikti jų.

Ž A I S K I M E !

Lobio jieškojimas

Surinkite senų žurnalų krūvą, kuriuos žaidėjai galėtų karchyti. Paruoškite mažas korteles po vaizdų sakini ant kiekvienos, pav. vaikai grįšta iš mokyklos, gatvėje pilna žmonių ir pan. Tada padalinkite žaidėjus į dvi grupes. Dabar sudėkite korteles į dėžutę ir duokite kiekvienam ištraukti po 4 ar 5. Toliau kiekvienas turi surasti žurnaluose paveiksliuką, kuris pailiustruotų sakinius, kuriuos ištraukė. Jeigu neranda — gali nupiešti. Kai suranda visus, vienas žaidėjas gali padėti kitam tos pačios grupės nariui. Ta grupė, kuri pirmiausia iliustruoja visus sakinius, laimi.

Atspėk vardą

Vienas žaidėjas išrenkamas spėjiku ir jam užrašamos akys. Žaidėjai sustoja ratu ir susikimba rankomis. Spėjikas stovi rato viduryje.

Žaidėjai eina ratu ir dainuoja. Apėję kelis ratus sustoja, bet nepaleidžia rankų. Spėjikas prieina prie kurio nors žaidėjo, paliečia jį lazdele ir liepia jam prabilti kurio nors gyvulio ar paukščio balsu. Tada jis spėja žaidėjo vardą. Jeigu išspėja, žaidėjas tampa spėjiku, jei ne, spėjikas turi duoti fantą ir toliau palieka spėjiku.

Kas ilgiau ištesės

Žaidžiama dviese. Vienas žaidėjas sugalvoja kokį žodį ir parašo pirmą skiemenį. Antras žaidėjas atspėja žodį ir prirašo antrą skiemenį. Taip jie pakaitomis rašo po skiemenį. Pralaimi tas, kuris pirmas užbaigia žodį. Pastaba: skiemenis galima prirašyti žodžio pradžioje, arba pabaigoje. Nebūtinai gauti tą patį žodį, kurį pirmasis žaidėjas buvo sugalvojęs.

TRUPUTĮ PAGALVOK

Kurie daiktai tinka kartu po du:

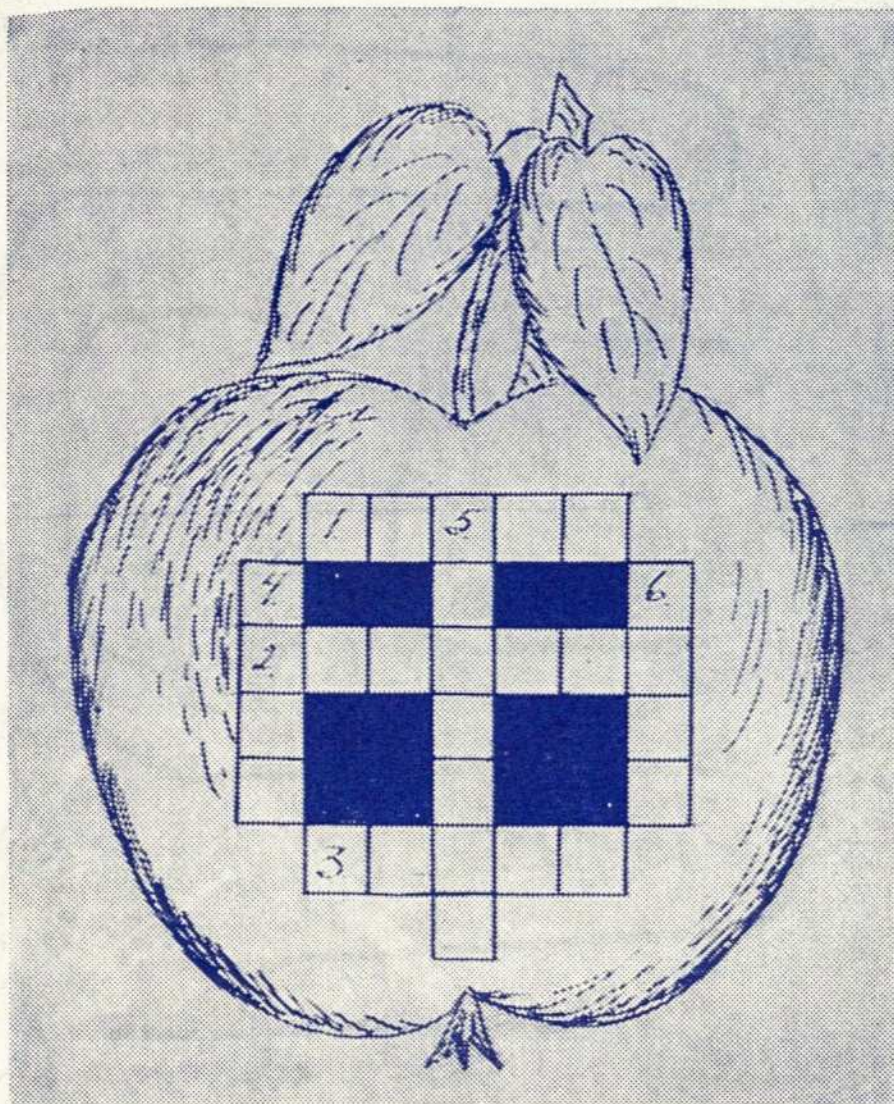
Pridėkite vieną raidę žodžio pradžioje, kad gautumėte naują žodį, kurio reikšmė yra duota.

1. Nesantaika tarp tautų.	—aras
2. Jis pina tinklus.	—oras
3. Naudojame siuvimui.	—data
4. Baksnojantis veiksmas.	—adymas
5. Žmogaus kūno dalis.	—antis.
6. Krūminis augalas.	—arklas
7. Dažnas pasinėrimas vandenin.	—ardymas
8. Kūno griaučių dalis.	—aulas
9. Draudimas, pamokymas.	—arimas
10. Neteisingas atsakymas.	—laida
11. Plaštakė.	—rugys
12. Sunkimas.	—ošimas
13. Apsiaustas.	—altas
14. Tautos pastovi gyvenamoji vieta.	—raštas
15. Smulkus žuvies kaulas.	—šaka

Suraskite žodžius, kurie atitiktų savo reikšmę ir kurių galūnė būtų -as.

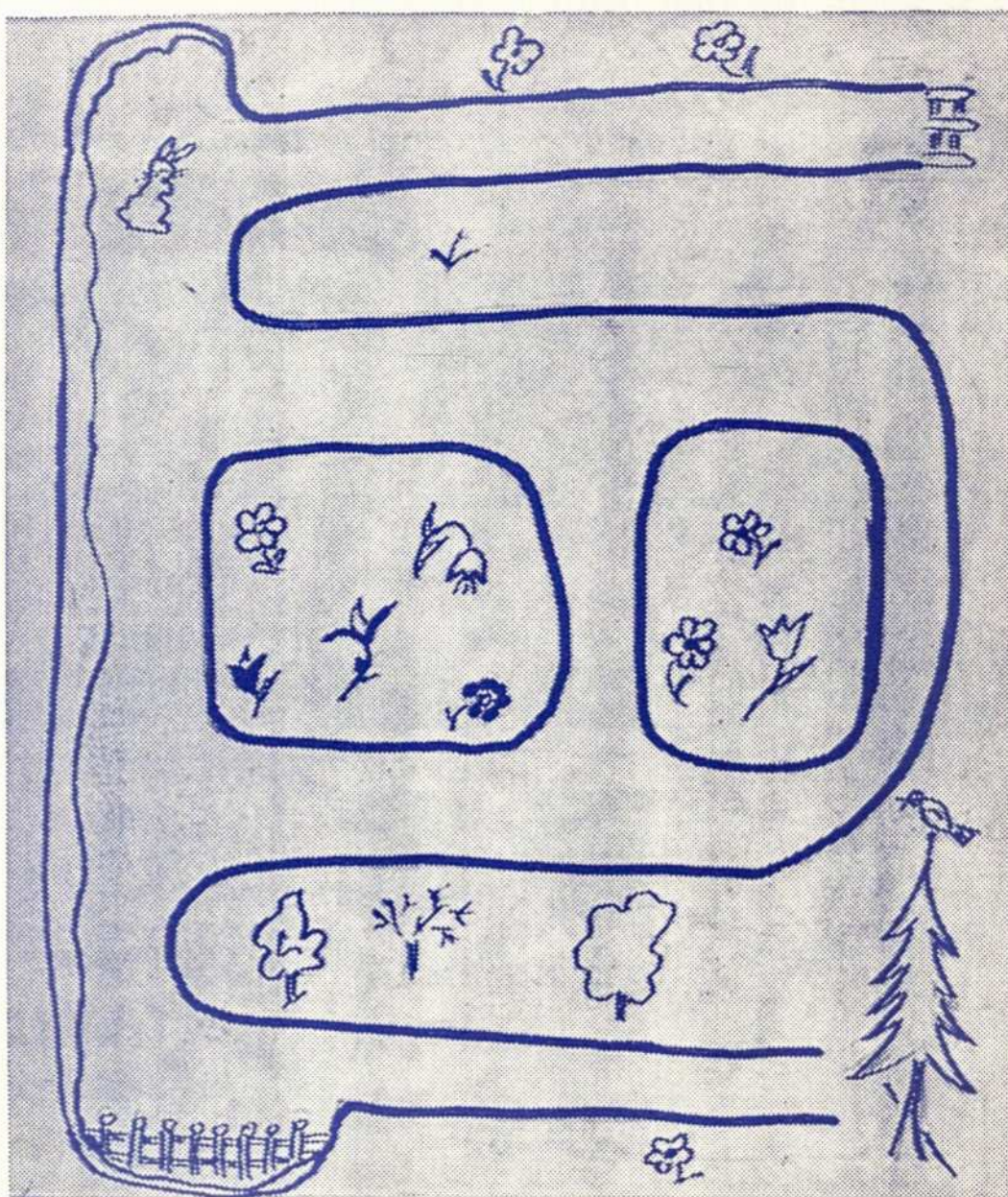
1. Nemažas vandens kūnas.	---- as
2. Upės ar ežero kraštas.	----- as
3. Medis, kurio žievė balta.	---- as
4. Į mus juo kreipiasi.	---- as
5. Malkų krūva kūrenti.	---- as
6. Juo kvėpuojame.	-- as
7. Giria.	---- as
8. Namų savininkas.	----- as
9. Nedidelis kelias.	--- as
10. Daržovė; nuo jos kartais verkiama.	----- as

OBUOLIO GALVOSŪKIS

Skersai: 1) Tai į ką mes įdedame laišką.
 2) Vienas iš vaisių.
 3) Vardininkas kas? — Laikas. Kilmininkas ko? ...

Išilgai: 4) Katė kniaukia; kiaulė kriuksi, o šuo ...
 5) Vieta, kur ką nors kepame.
 6) Žodis, kurį gauname iš žodžio "sala", sukeitę raides.

Kiškutis turėjo paukščiukui pranešti didelę naujieną, todėl jis labai skubėjo nubėgti prie eglaitės. Kuriuo keliu jis greičiausia nubėgs? Bandydami rasti kelią, sugalvokite pasakaitę: ką kiškulis turi paukščiukui pasakyti, kodėl jis skuba, ką kelyj sutinka ir kodėl pasiklysta, jeigu trumpiausio kelio nesuranda.

MISLĖS

Viršuj taukai, vidury plaukai, aplink vanduo, vidury ugnis.
Gyvas lavonas, numiręs raudonas.
Žibutinė kumelaitė, kanapinė uodegaitė.
Lops ant lopo, o adatos nė diksnelio.
Atpuruoja purutis su devyniomis skurutėmis.
Į duris eina, o pirkion — niekados.
Vos gimęs — daug žino, išmano, per metus — ėmė ir paseno.
Aplink žolė, vidury skylė.
Su saule gimiau, su saule miriau,
Saulė kilo — aš mažėjau,
Saulė sviro — aš didėjau.

PRIEŽODŽIAI

Ir kiškis lapės nebijotų, kad vilko nagus turėtų.
Dievas davė dantis, Dievas duos ir duonos.
Kuprotą oželį tik vilko dantys pataiso.
Greitas, kaip apatinis girnų ratas.
Džiaugiasi kaip pelė iš katės ištrūkusi.
Dovanotam arkliui į dantis nežiūri.
Kieno burna karti, tam ir medus nesaldus.
Visur duona su pluta.

PATARLĖS

Aukso proga yra niekis tinginiui, o tuo tarpu darbščiam menkiausia proga gali sudaryti aukso progą.
Ką išginei, — tą ir ganyk.
Kur kas sunkiau padaryti tas, kas buvo atidėta.
Ateik laukiamas, išeik mylimas.
Du zuikiu vydamas, nė vieno nepagausi.
Guli vilkas, džiūsta vilkas; bėga vilkas, tunka vilkas.
Ko sau nenori ir kitam nelinkėk.

LINKSMIAU

KOKS DIDUMO KUPRANUGARIS

Mokytojas klausia, kuris iš mokinių galėtų pasakyti, koks didumo yra kupranugaris. Mokiniai tyli, matyt, nežino. Tada vienas iš jų sako:

— Aš manau, kad daugiausia toks didumo kaip aš.

— Kodėl? — klausia nustebęs mokytojas.

— Ogi mano tėvelis sako, kad didesnio kupranugario, kaip aš negali būti.

Motina: Vytuk, kam tu stovi ant galvos?

Vytukas: Aš tik išgėriau vaistus ir atsiminiau, kad prieš geriant jų nesumaišiau.

Mokytoja: Kas yra toliau: Anglija, ar mėnulis?

Mokinys: Anglija.

Mokytoja: Kodėl?

Mokinys: Mėnulį mes galime matyti, o Anglijos ne.

Mokytoja: Pranuk, kur buvo pasirašytas Nepriklausomybės Aktas?

Pranukas: Aš manau, kad apačioj.

Mokytoja klausia mokinius kur galima rasti dramblių. Vienas berniukas atsistoja:

— Panele mokytoja, dramblys yra toks didelis gyvulys, kad jį lengva bet kur rasti. Jam sunku būtų pasislėpti.

Linutė sugrįžo iš mokyklos pirmą dieną. Jos mama klausia:

— Na, vaikuti, ar daug išmokai?

— Dar ne — rytoj ir vėl reikės eiti.

Svečias: Ponia, man atrodo, kad Jūsų sūnus yra permažas pagal savo amžių.

Motina: O, ne! Aš manau, kad dauguma jo amžiaus vaikų yra per dideli.

Vincukas parėjęs iš mokyklos:

Aš neagliu suprasti tos mūsų mokytojos. Vakar ji mums sakė, kad keturi ir vienas yra penki. Šiandien ji jau vėl kitaip kalba. Sako, kad trys ir du yra penki.

Mokytoja: Jonuk, ar tu norėtum eiti į dangų?

Jonukas: Taip, bet mama man liepė eiti namo iš mokyklos.

Birutė susitikusi Bimbalų Lauriuką, kurių šeima keli metai kaip atvyko Amerikon, paklausė:

— Ar skaitai gražiąją Eglutę?

— Vell, neturiu chėso Biruta, su neiberu skaitau comicus.

— Ar tau mamytė su tėveliu neišrašo Eglutės, — pastebėjo Birutė.

— Vel, mano moter and fater labai užimti, dirba over tima, o aš vočinu TV ir aš nemoku skaityti lietuviškai.

— Juk tu Lauruk esi lietuvis ir turi lietuviškai mokėti — pasakė Birutė.

— Vell, apie tai Biruta man niekas nesakė.

KONKURSO REZULTATAI

Šių metų sausio mėnesio "Eglutėje" buvo paskelbtas dvigubas — rašinėlio ir eilėraščio — konkursas. Rašinėlio tema: "Gatvė, kurioje gyvenu". Eilėraščio tema: "Mano žaislai".

SVEIKINAME LAIMĖJUSIUS...

Rašinėlio konkursą:

Jurgis Bradūnas, 10 metų (Baltimore, Md.) laimėjo I-ją vietą. Dovana — \$15.

Danguolė Razutytė, 11 metų (Los Angeles, Calif.) laimėjo II-ją vietą. Dovana — \$10.

Gabija Marija Juozapavičiūtė, 10 metų (Hamilton, Kanada) laimėjo III-ją vietą.

Eilėraščio konkursą:

Danguolė Razutytė, 11 metų (Los Angeles, Calif.) laimėjo I-ją vietą. Dovana — \$15.

Elena Bradūnaitė, 11 metų (Baltimore, Md.) laimėjo II-ją vietą. Dovana — \$10.

Rasa Mažeikaitė, 7 metų (Toronto, Kanada)

ir

Rasa S. Šilėnaitė, 7½ metų (Berwyn, Ill.) laimėjo III-ją vietą.

"Meškiuko sapnas"

(Eilėraštis laimėjo I-ją vietą
"Eglutės" konkurse)

Danguolė Razutytė

Daiva savo žaislus migdė
Ir suguldžius pasūpavo,
Bet meškiukas mintį ugdė
Apie tai, ką jis sapnavo.

Kaip sapnavo taip pradėjo:
Kvietė visus eiti šokt.
Visi žaislai tą girdėjo
Prašė lėlę padainuot.

Lėlė Pupa padainavo,
Bajoraitė tik šypsojos,
Kareivėliai vis maršavo,
Jūrininkai mojo, mojo.

Tuoį pašokus Balerinai,
Vienas kitą vedė šokt,
Šoko, užė... Aušrai švintant
Krito vėl visi miegot.

ALP 1485
LKA

Rugsėjo ŠVENTĖS

ir VARDINĖS

1. Egidas, Verena / Daugvinas, Burvilė
2. Steponas, Maksima / Protenis, Tugaudė
3. Pijus X, Erazma / Sirtautas, Mirga
4. Ultanas, Rožalija / Karigaila, Gerimantė
5. Alvistas, Laurentas / Erdenis, Dinga
6. Letas, Beata / Vaištautas, Skuda
7. Alkmundas, Regina / Barintas, Dita
8. **MARIJOS GIMIMAS**
Adrijonas, Etelburga / Vytaras, Daumantė
9. Gorgonas, Osmana / Vindminas, Gasta
10. Mikalojus, Menodora / Tautgirdas, Dargvilė
11. Almiras, Helga / Stantas, Guta
12. **MARIJOS VARDAS.**
Jeronidas, Ensvida / Vadotas, Tolminė
13. Nektaras, Eulogas / Birmantas, Banga
14. **ŠV. KRYŽIAUS IŠAUGŠTINIMAS.**
Krescencijonas, Saliustija / Eisvinas, Dringa
15. **SKAUSMINGOJI DIEVO MOTINA.**
Rolandas, Melita / Višimantas, Nautinga
16. Kornelis, Liudmila / Rimgaudas, Norimantė
17. Lambertas, Kolumba / Mantvinas, Ašmintė
18. Juozapas iš Kupertino, Regintridas / Mangaila, Aura
19. Januaras, Konstancija / Girvinas, Praurimė
20. Eustakas, Pilypa / Stegutis, Gata
21. Matas, Ifigenija / Kantotas, Viskintė
22. Tomas iš Villanovos, Emerita / Tarvinas, Virma
23. Linas, Teklė / Galintas, Taga
24. **MARIJA BELAISVIŲ IŠPIRKĖJA.**
Rustikas, Germaras / Gedvinas, Sana
25. Kristoforas, Ričarda / Jaunutis, Gelida
26. Kiprijonas ir Justina / Vydenis, Gintarė
27. Kozmas ir Damijonas / Kovaldas, Daugilė
28. Vaclovas, Lijoba / Tautvydas, Visgirdė
29. Mykolas Arkangelas, Gudelijs / Kešgaila, Lita
30. Jeronimas, Sofija / Žymantas, Tyda

EGLUTĖ SVEIKINA VISUS,
KURIE ŠVENČIA VARDINES!